

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI«

Broj 164

Hrcke

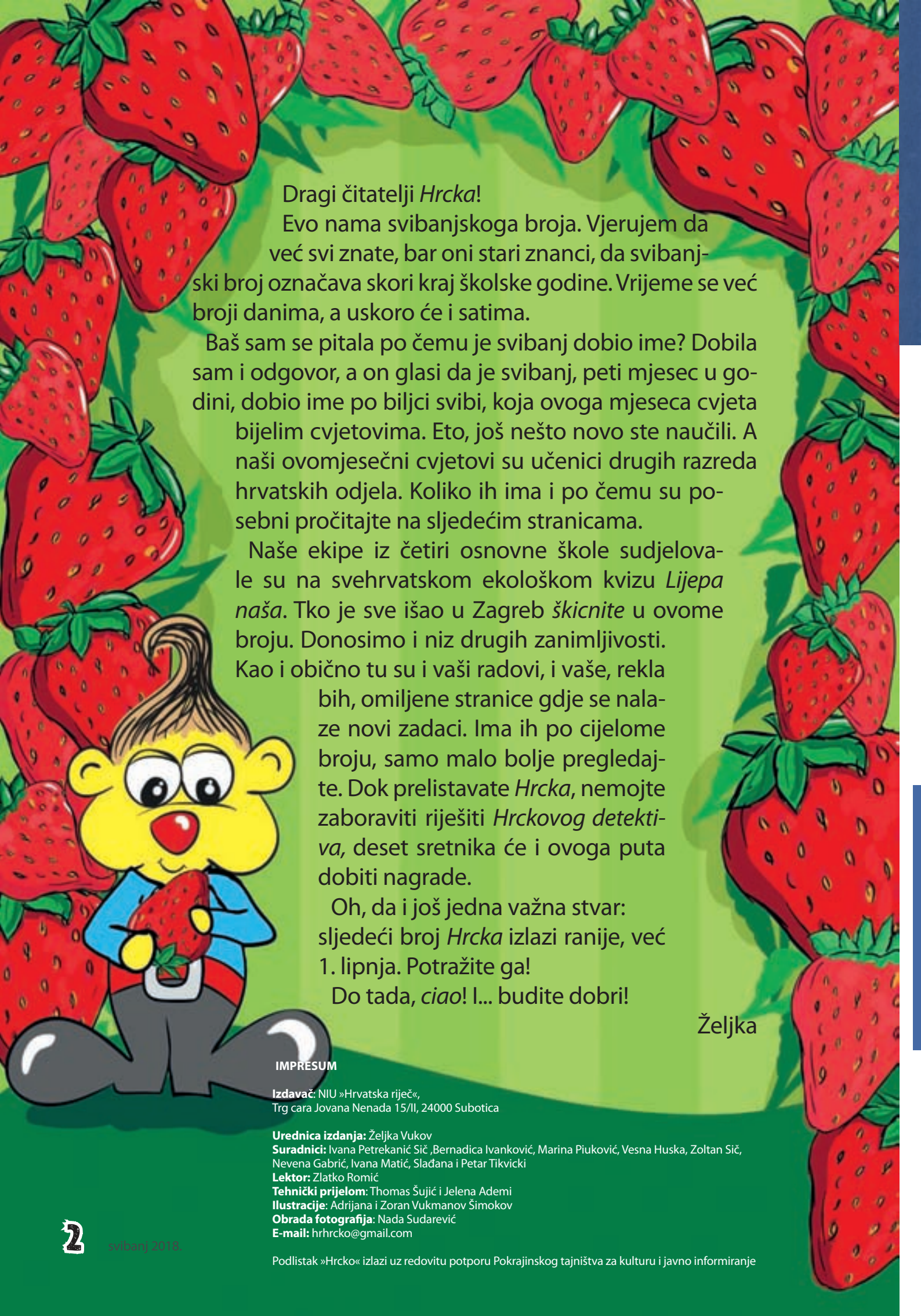
18. svibnja 2018.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Dragi čitatelji *Hrcka*!

Evo nama svibanjskoga broja. Vjerujem da već svi znate, bar oni stari znanci, da svibanjski broj označava skori kraj školske godine. Vrijeme se već broji danima, a uskoro će i satima.

Baš sam se pitala po čemu je svibanj dobio ime? Dobila sam i odgovor, a on glasi da je svibanj, peti mjesec u godini, dobio ime po biljci svibi, koja ovoga mjeseca cvjeta bijelim cvjetovima. Eto, još nešto novo ste naučili. A naši ovomjesečni cvjetovi su učenici drugih razreda hrvatskih odjela. Koliko ih ima i po čemu su posebni pročitajte na sljedećim stranicama.

Naše ekipe iz četiri osnovne škole sudjelovale su na svehrvatskom ekološkom kvizu *Lijepa naša*. Tko je sve išao u Zagreb *škicnite* u ovome broju. Donosimo i niz drugih zanimljivosti. Kao i obično tu su i vaši radovi, i vaše, rekla

bih, omiljene stranice gdje se nalaze novi zadaci. Ima ih po cijelome broju, samo malo bolje pregledajte. Dok prelistavate *Hrcka*, nemojte zaboraviti riješiti *Hrckovog detektiva*, deset sretnika će i ovoga puta dobiti nagrade.

Oh, da i još jedna važna stvar: sljedeći broj *Hrcka* izlazi ranije, već 1. lipnja. Potražite ga!

Do tada, *ciao*! I... budite dobri!

Željka

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Ivana Matić, Slađana i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrhrcko@gmail.com

EKO Kviz

Lijepa Naša 2018.

Poznati ekološki kviz *Lijepa naša* održan je od 4. do 6. svibnja u Zagrebu. Hrvatsku manjinu iz Srbije predstavljalo je pet ekipa, i to jedna ekipa iz Gimnazije *Svetozar Marković* i četiri ekipe iz osnovnih škola *Vladimir Nazor* iz Đurđina, 22. oktobar iz Monoštora, *Matija Gubec* iz Tavankuta i *Ivan Milutinović* iz Subotice. Svaku ekipu činila su 4 učenika, i to po jedan učenik od V. do VIII. razreda. Pitate se kako im je bilo? Sjajno! Ne samo na kvizu nego i na druženju u autobusu, gdje su nastala nova prijateljstva. Sudionici kviza svoje znanje su pokazali u pisanom dijelu (testu), te prikazom ostvarenog praktičnog rada učenika pod motom »Istražili

smo – uradili smo – predlažemo«, isključivo kroz PowerPoint prezentaciju. Natjecali su se u 4 oblasti: priroda, biologija, kemija i geografija. Priznat ćete da im nije bilo lako!

Učenike iz Vojvodine vodili su i bodrili nastavnici: **Zoran Nagel, Tanja Dulić, Stipan Stantić, Kristijan Milanković** i **Damir Šimunov**. Natjecanju je prisustvovala i **Margareta Uršal**, dopredsjednica Odbora za obrazovanje u Hrvatskom nacionalnom vijeću. Ako poželite i vi sudjelovati u ovome kvizu, sljedeće godine se na vrijeme primite knjige i spomenutih predmeta.

Ž.V.

OŠ Ivan Milutinović – Subotica

OŠ Matija Gubec – Tavankut

OŠ Vladimir Nazor – Đurđin

OŠ 22. oktobar – Monoštor

Hrckov godišnjak

Dragi prijatelji drugih razreda, ovo je vaš broj. Došao je red da našim čitateljima predstavimo i učenike drugih razreda u nastavi na hrvatskom jeziku, pa krenimo redom.

OŠ *Matija Gubec*, Tavankut – II. a čini **Bojan Šefer**, a učitelj je **Antun Lučić**. Bojan je učiteljev asistent. On je u kombiniranom odjelu s učenicima prvoga razreda, koji vole što imaju starijeg prijatelja uza sebe. Bojan, iako tih i povučen, ipak nam je rekao kako se voli igrati i družiti sa svima, a u *Hrcku* najviše voli rješavati križaljke, osmosmjerke i razne zadatke.

OŠ *Matko Vuković*, Subotica – II. 4, čine: **Marko Skenderović, Martin Tumbas, Matija Matković, Luka Skenderović, Mateo Sitarić, Antonija Kujundžić, Lana Lončarević, Ines Vojnić, Karla Vujković Lamić, Hana Sič i Petra Ivković Ivandekić**, a učiteljica je **Ljubica Milašin**. Zatekli smo ih u tišini i radu. Njihova učionica se nalazi na prvom katu *male škole* s lijeve strane i ispunjena je njihovih radovima. Dobri su i tihi, slušaju učiteljicu i rade redovito zadaću. Dečki, kako su rekli, igraju nogomet, a ponekad protivničku ekipu čine djevojčice. Ovdje u razredu imate i glazbenika, ima onih koji sviraju tamburu, tamburaški bas, ima folkloraša, balerina, te onih koji se vole rolati. Vole crtati, a kod njih također ima i poznatih recitatora. Istaknuli su kako ih učiteljica vodi i na planinarenje, te su rekli da imaju najbolju učiteljicu. Odali su nam tajnu da se svađe kod njih često događaju, ali se brzo rješavaju, te da maloprijaznji protivnici u roku od 5 minuta ponovno postaju prijatelji. Da su dobri matematičari govore podaci s natjecanja. Provjerite!

OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica – II. c čine: **Borna Dulić, Luka Kujundžić, Andrija Ivanković, Pavao Piuković, Tijana Stantić, Magdalena Suknović, Iva Bačlija i Lucija Vuković**, a učiteljica je **Sanja Dulić**. Njihova učionica nosi broj 13, pa ako poželite posjetiti ovu sjajnu ekipu, budite spremni na brojna pitanja. Kako su rekli, znaju se i posvađati, zna biti i gluposti, ali kad je potrebno pravi su prijatelji raspoloženi za pomoć. Ako netko zaboravi užinu, kod njih neće ostati gladan. Vole se skupa igrati, ali i po grupicama, osobito se znaju podijeliti djevojčice »protiv« dječaka. Ima ovdje i recitatora, glazbenika, a što će tek postati, to ćemo vidjeti. Također su nam rekli da u odjelu nema ljubavi, nego su njihove simpatije u drugim školama, pa vi sad vidite. Koje su škole u pitanju, nećemo otkriti!

OŠ *Ivan Milutinović*, Mala Bosna – II. e čini **Anabela Stantić**, a učiteljica je **Adrijana Žarić**. Iako ste pomislili, baš kao i ja, da je Anabela sama, to nije točno, jer je ona skupa u kombiniranom odjelu s godinu dana mlađim prijateljima. Kako je sama rekla, ona se zabavlja dok radi s učiteljicom i nije joj problem učiti i pripremati se za nastavu. Baš kao i svi, i ona se igra i s mlađima i sa starijima u svojoj školi. Zapravo, Anabela je učiteljčina desna ruka. Ako zatreba neka pomoć, ona je uvijek tu.

OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin – II. b čine **Sara Dulić i Julija Mrkaljević**, a njihova učiteljica je **Verica Farkaš**. Sara i Julija su također u kombiniranom odjelu s četvrtim razredom. Lijepo se slažu i druže, a i dobre su učenice. Sara nam je već poznata kao recitatorica, a Julija lijepo crta. Rado se igraju s prijateljima iz škole. Pitate se je li njih dvije svaki dan moraju odgovarati? Ma, ne! One školu vide kao zabavu, a učiteljica im je kao starija prijateljica.

Isprika

U prošlome broju u *Hrckovom godišnjaku*, generacija 2008./2009. u odjelu OŠ *Ivan Milutinović* – III. c, umjesto **Mile Rukavina** piše **Ana Rukavina**. Ispričavam se Mili i cijelome odjelu.

Hej, ne želim odrasti

Ovo je priča o odrastanju, sazrijevanju, prijateljstvu, ljubavi, zaljubljanju, vršnjačkom nasilju i međuljudskim odnosima... Dovoljno dinamično? Ovo je priča o Ivi, osmašici čiji roditelji baš i nemaju vremena za nju, a ona pokušava uskladiti ocjene, upis u srednju medicinsku školu, košarku koju obožava, drugarice i naravno – Marina. Ali pojavljuje se Lorena koja je zakomplicirala njezin život, ali i Marinov jer je ušla u njegovo računalo. Što će se dogoditi, morate pročitati sami. Samo ću dodati toliko da Iva spoznaže što je pravo prijateljstvo, a što izdaja i kako prihvatiti one koje su drugačiji. No, spoznaže i što je ljubav te što je za ljubav najvažnije.

stiholupci

Pažnja, muhe!

Baš je toplo, svi uživamo, a s lijepim vremenom stižu i one... muhe! No, ni njima nije lako. Imajte razumijevanja.

Tužna muha

Tužna muha jutros izjavila:
Joj, sva mi se čeljad podavila!
Jadan otac
skočio u ocat,
skliznu djeda
u lonac pun meda,
jednu seku
nađoše u mlijeku,
dva mi brata

udavi salata,
jednu strinu
izgubih u vinu,
a dva strica
ubi šljivovica...
Slomila je tuga jadnu muhu
te i ona skočila u juhu.

Grigor Vitez

Miris čiste sobe

Kad sam bila mala, bila sam zdravo antrava. Morala sam bolovati kod majke na salašu, jer su nana i bačo išli radit. Ona se zaintačila da me metne u postelju u čistoj sobi, kobjage da me čuje u kujnu ako viknem, a zbilja zato što je znala kako volim miris čiste sobe. Kod majke, mrišilo je na štirku od krumpira, na sviću koju je majka palila za molitvu, na staru knjigu pripovitki o vilama i vilenjacima, a malko i na pogaču s jabukama koju mi je majka pripravljala, jel »kako će dite ozdravit ako ne ide štogod redovno?« Ah, kod majke je lipo i bolovat! Najradosnije je ipak bilo kad sam ozdravila i kad mi majka ispunila želju – bila sam »kraljica« na Dove!

zdravo – 1. u zdravlju; 2. veoma, vrlo;

antrav – slab, boležljiv;

zaintačiti se – uporno ostati kod svoje riječi i postupaka (protiveći se suprotnim stajalištima)

kobjage – tobože, kao da;

zbilja – ono što uistinu postoji, stvarnost;

štirka – štirak, škrobilo, škrob (koristi se za uređivanje tkanine – posteljine, stolnjaka, te dijelova nošnje)

pripovitka – usmeno ili pismeno kazivanje; književna vrsta (kraća od romana), pripovijest, pripovijetka;

vila – zamišljeno žensko biće koje živi u gorama, šumama, vodama i moru; pjesničko nadahnuće;

vilenjak – čarobnjak, vještac;

štogod – bilo što, nešto;

bolovat – podnositi/trpjeti bolest, tugu, žalost;

Kraljice – Kraljice su pučki običaj o Duhovima kada obično 8 »divojčica od 10 do 15 godina obučene u šling i vrlo nakićene« idu u ophode sokacima i po kućama pjevajući posebne prigodne kraljičke pjesme, primajući darove;

Vesna Huska

Hrvatski jezik

Piše: Ivana Matić

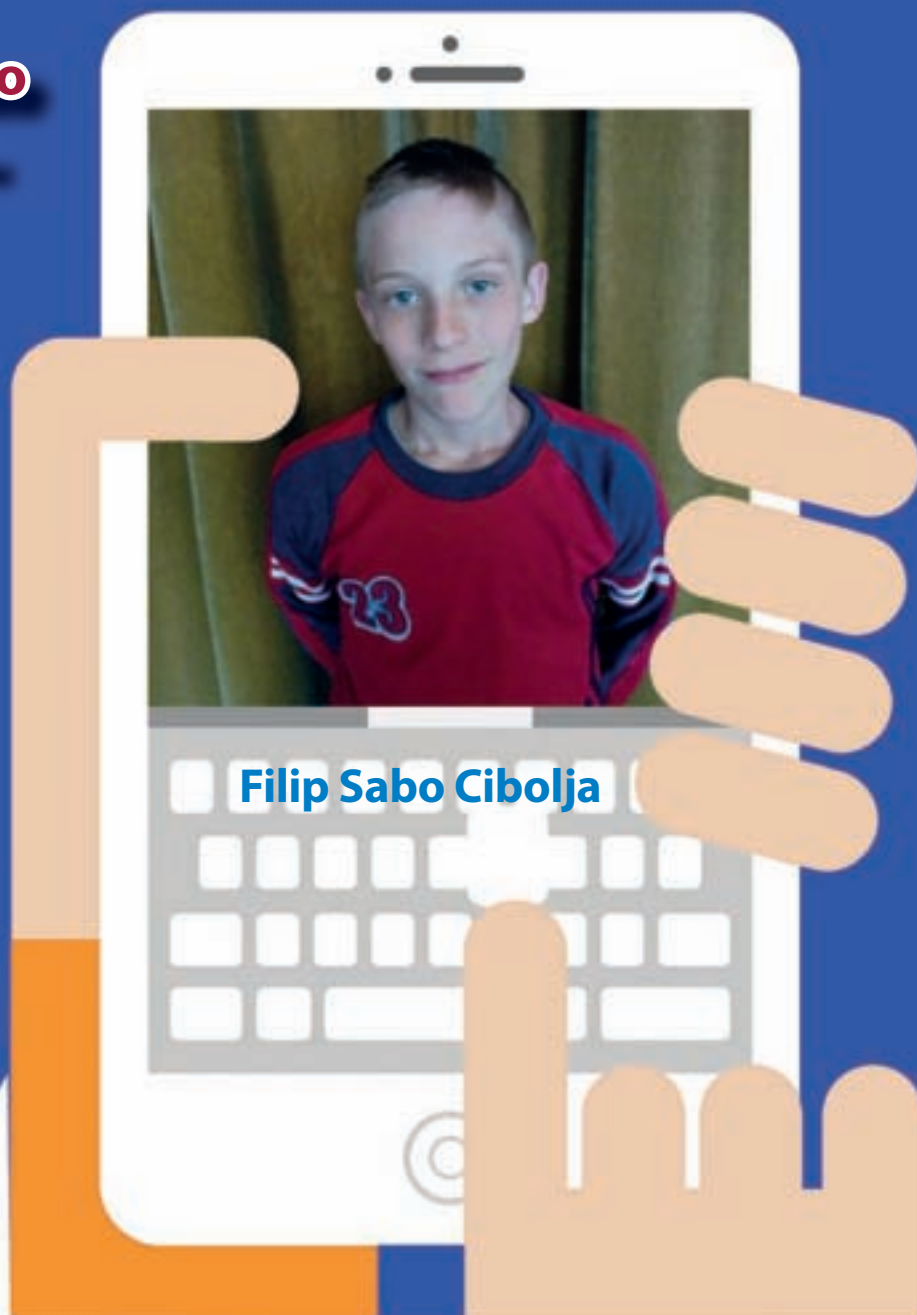
Hoćeš li mi posuditi – riječ?

Jeste li znali da riječi možemo i posuđivati? Na primjer, ćevapi su stigli s Bliskoga istoka. Predstavili su nam ih Turci, a od njih smo posudili i ime. Iako naziv potječe iz arapskoga, turski jezik bio je »posrednik« iz kojeg se naziv širio u druge zemlje. Često smo od Nijemaca, Mađara i Talijana preuzimali nove predmete, ali i njihove nazive. Uobičajeno je da jezici posuđuju riječi jedni od drugih. Ta se pojava naziva jezično posuđivanje.

Danas se najčešće posuđuju riječi iz engleskoga jezika. Hrvatski jezik ne voli posuđenice i, ako je moguće, stranu je riječ potrebno zamijeniti hrvatskom riječju. Tako nam je svima poznat kompjuter, e-mail, frižider, pegla, mašina za veš, bešteć, ceker, fajrunt, felga, šljaka, printer, fudbal, stejdž, no znate li da svaka ta strana riječ ima svoj hrvatski izraz? Kompjuter je računalo, e-mail je e-pošta, frižider je hladnjak. Hajde, dalje nastavi ti!

Pegla - _____; mašina za veš - _____; bešteć - _____; ceker - _____; fajrunt - _____; felga - _____; šljaka - _____; printer - _____; fudbal - _____; stejdž - _____.

Upoznajmo vršnjake...

- ☐ Zovem se **Filip Sabo Cibolja**.
- ☐ Pohađam VI. a, razred OŠ Pionir u Žedniku.
- ☐ Živim s mamom **Ljiljanom** (40), tatom **Ivicom** (38), s bratom **Ivanom** (15) i **Lukom** (10) te bakom **Verom** (75).
- ☐ **Kad porastem** volio bih biti pekar.
- ☐ **Volim** nogomet, rukomet i pecanje. Više volim provoditi vrijeme vani nego unutra.
- ☐ **Ne volim** kad moram kupiti travu nakon košenja i ne volim jesti povrće, osim rajčice. U školi ne volim učiti biologiju i fiziku.
- ☐ Treniram nogomet u FK *Preporod* Novi Žednik, i to već godinu dana, a jednog dana volio bih trenirati u *Areni* u Subotici. Slobodno vrijeme provodim u pecanju s prijateljem, a pecam otkad znam za sebe na *Đurđinskom dolu*.
- ☐ **Omiljena knjiga** mi je *Orlovi rano lete* Branka Ćopića, jer opisuje avanture koje su mi vrlo zanimljive.
- ☐ **Najdraža pjesma** mi je *Ekipa je najjača*, koju trenutno neprestano slušam. Slušam zabavnu i popularnu glazbu, a najdraži su mi THCF i Cobey.
- ☐ **Omiljeni predmet** u školi mi je tjelesni odgoj, jer se volim baviti sportom i ne moram sjediti u klupi.
- ☐ Moj **najbolji prijatelj** zove se **Marijo Perčić**.
- ☐ **Volim** se mačevati drvenim mačevima koje Marijo i ja napravimo od drveta u šumi, volim igrati nogomet, basket i žmurke.
- ☐ Volim *Hrcka* jer daje lijepe poklone ako pogodimo odgovore na pitanja koje postavi. Najdraže rubrike su mi one gdje se popunjavaju pitalice, gdje mogu čitati viceve i rubrika *Upoznajmo vršnjake*.
- ☐ Volio bih biti pekar i otvoriti pekaru u Žedniku, te napraviti mami neko jelo koje ona nije nikada probala.

B. I.

Zdravo svima! Danas vas vodim u... pogađajte kamo!

1. Ova država veličanstvene prirode, pomalo u nizini pomalo u planinama, nalazi se u jugoistočnoj Europi. Na istoku izlazi na Crno more, a graniči se s Grčkom na jugu, Turskom na jugoistoku, Srbijom na zapadu, Makedonijom na jugozapadu i Rumunjskom na sjeveru - KOJA JE OVO ZEMLJA?

2. Glavni grad ove zemlje Sofija, okružen planinama, leži u ravnom Sofijskom polju! Spada u najviše gradove u Europi. Na jugu, nedaleko od Sofije prostire se planina Vitoša čiji vrhovi idu i do 3.000 m. Kroz sam grad protiče nekoliko manjih rijeka. Sofija je drugi najstariji glavni grad u Europi – stara je više od 7000 godina! Zvala se Serdika, Triadika, Sredec, pa Sofija (mudrost). Prema posljednjem popisu, u Sofiji živi oko 1,9 milijuna ljudi. Negdje sam čula da imaju vlastiti moto grada, koji kratko i jasno glasi: »Raste, ali ne stari« – KOJA DRŽAVA ŽELI RASTI, ALI NE STARITI?

3. Ova zemlja je na trećem mestu u Europi (poslije Italije i Grčke) po broju svojih vrijednih arheoloških spomenika: najstariji prethistorijski grad u Europi otkriven je nedaleko od grada Provadija u ovoj zemlji. Ovaj grad su pronašli i započeli s otkopavanjem 2005. godine, a naselje datira 4.700 godina prije Krista – KOJA JE OVO »PREHISTORIJSKA« ZEMLJA?

4. U ovoj državi možete po povoljnim cijenama (Pažnja! Iako je članica EU od 2007., službena valuta ove države je lev!) probati najbolje ćufte, prženo tijesto (uštipke), razne sireve (s rajčicom, mesom ili tjesteninama) i – jogurt! *Lactobacillus Bulgaricus*, bakterija odgovorna za jedinstven ukus i konzistenciju jogurta, dobila je ime po ovoj zemlji – zamislite to! Na »Festivalu jogurta« prošle godine u srpnju (u malom gradu Tran na obroncima planine Balkan u blizini granice sa Srbijom) uživala sam u izvrsnim okusima – GDJE SE OVAKO DOBRO JEDE?

5. Cure, volite li parfeme (a tko ih ne voli???), prosto morate znati da ova zemlja proizvodi polovinu ružinog ulja u svetu, koje je glavna komponenta svjetski poznatih parfema! Znae što vam je činiti, zar ne? – OVA MIRISNA ZEMLJA JE...

6. Nemojte da vas zbune ljubezni mještani – ovdje ljudi pomjeraju glavu lijevo-desno kad hoće reći DA, i gore-dolje za NE, suprotno onome kako smo navikli – ČUDA SVUDA SU U?

Putovali smo u Bugarsku! »Добре дошли в България« – Dobrodošli u Bugarsku! Do sljedećeg puta - Сбогом и всичко най-хубаво (Doviđenja i sve najljepše)!

Vaša Ana Marija!

Božji smiješak

Sunce je oduševljeno zasjalo. Začula se pjesma mnoštva lepršavih ptica. Cvijeće iz trave podiglo je svoje znatizeljne glavice. Dogodilo se nešto divno!

Bog se osmijehnuo gledajući otok Korčulu i mjesto Blato.

Roditelji Marija i Antun Petković Kovač u rukama su držali malu Mariju, svoje tek rođeno dijete.

Jako su joj se veselili. Odgajali su je uz njenu braću i sestre, da voli Boga i ljude. Nisu ni znali da je njeno srce veliko kao more.

Marija je jako voljela Boga. Drago joj je bilo gledati Ga u crkvi, u maloj Hostiji na oltaru. A još draže kada ga je primala u svoje srce.

I svi mještani Blata su jako voljeli Mariju jer je uvijek rado pomagala onima koji su bili siromašni. Djeci je govorila o Isusu koji ih čuva i pazi na njih.

I gle! Bog se opet osmijehnuo:

– Dođi, zaručnice moja!

Marija je obukla redovničko odijelo i dobila ime sestra Marija Propetog Isusa Petković. Toliko je voljela Boga! I toliko je Bog nju volio!

– I ja želim biti kao i ti. I ja želim pomagati drugima! – rekla je djevojka Marija Telenta. Tako je Marija Propetog Isusa dobila prvu sestru, sestru Gabrijelu.

Jednog dana majka Marija je postala tužna. Djeca u Blatu su bila gladna. A daleko, daleko, preko mora, veselo se njihalo zrelo žito, suncokret je radoznalo dizao sunčanu glavu, a kukuruz je prebrajao svoja zrna.

Majka Marija je hrabro krenula preko mora u plodnu panonsku ravnici.

– Možete li dati nešto za moje sirote? – prosila je po kućama.

Ljudi su joj velikodušno davali hrane i žita.

Pomoć je potrebna cijelom svijetu. Majka Marija zato odlazi u Južnu Ameriku pomoći djeci i siromasima koji žive u tom dijelu svijeta. Putovala je brodom toliko dugo da je na brodu morala i spavati.

Jednog dana sunce je jako sijalo. U gradu Rimu se nešto događalo: Bog se ponovno osmijehnuo!

Pružio je ruku sve do zemlje i primio Majku Mariju Propetog Isusa Petković u svoj zagrljaj. Njeno lice je bilo nasmiješeno i lijepo kao nikada prije.

U raju je nastalo veselje! Anđeli su pjevali najljepše pjesme i plesali sa svecima. Nebo je postalo bogatije za jednu sveticu!

I zemlja se radovala! Mnogi su prepoznali da je Majka Marija živjela svetim životom. Od tada su joj se molili da ih zagovara kod Oca Nebeskog. I ona ih je uslišavala. Zato ju je veliki papa Ivan Pavao II. proglasio blaženom. Mnoga djeca sa svojim roditeljima i danas dolaze u Blato u njeno Svetište i mole joj se. A blažena Marija Propetog Isusa Petković ih blagoslivlja nebeskim blagoslovom!

Iz arhiva vrtića Marija Petković – Sunčica,
Martina Čeliković

Jasna Crnković

Iz knjige

Zapisane avantura za male i velike

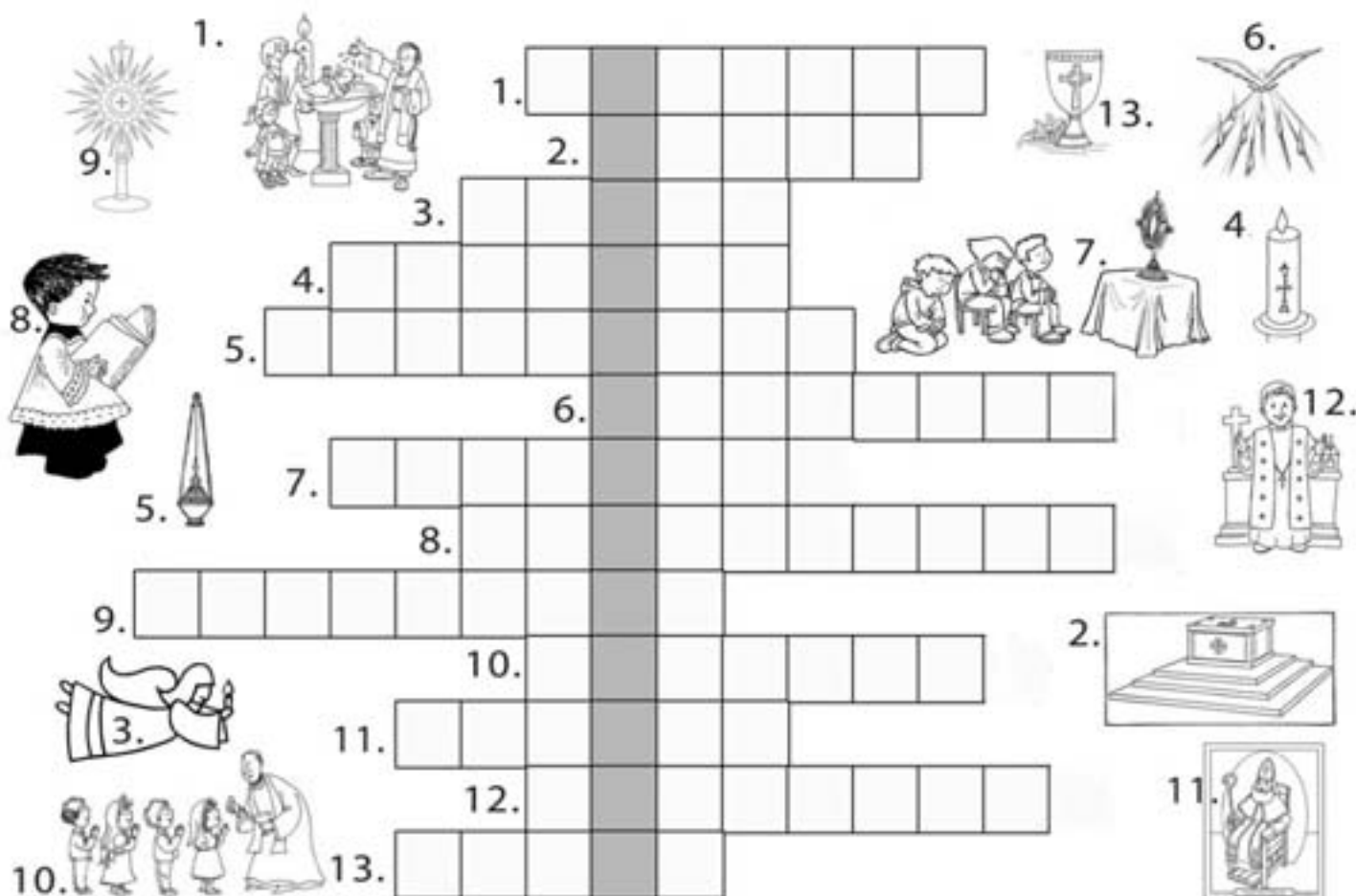
Blagdan Duheva

Ne znam čini li se i vama tako, ali meni je uskršno vrijeme jako brzo prošlo. Zato će u nedjelju, točno pedeset dana nakon Uskrsa, biti veliki blagdan – Pedesetnica – Duhovi! Spomen je to na veliki događaj silaska Duha Svetoga na prvu Crkvu u Jeruzalemu i nad apostole.

Tada je na 120 okupljenih duša, među kojima su bili apostoli i Isusova majka Marija, sišao Duh Sveti i nadahnuo apostole da progovore stranim jezicima koje nisu poznavali, a koje su na svojim jezicima razumjeli pobožni Židovi iz cijelog svijeta koji su se tih dana skupili u Jeruzalemu.

Do tada strašljivi apostoli počeli su velikom hrabrošću navješćivati da je Izraelov Mesija kojeg čekaju upravo Isus iz Nazareta kojeg su razapeli i koji je uskrsnuo od mrtvih! Upravo Petar, koji je u strahu tri puta zatajio Isusa, održao je nadahnutu propovijed poslije koje se krstilo 3.000 okupljenih duša.

Riješite križaljku pomoću slika i doznajte kako još nazivamo ovaj lijepi blagdan!

Danijel Brajković, IV.h - OŠ Sveti Sava, Subotica

Nikola Tumbas, I.e - OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Irina Sabljićeva, II.r - OŠ Moša Pijade, Bereg

Tomislav Mačković, IV.h - OŠ Matko Vuković, Subotica

Mjuzikl za djecu - Gradsko kazalište iz Vinkovaca *Joza Ivakić*

Subotica: Dječje kazalište, 22. svibnja
u 10 sati – za subotičku publiku
u 11 sati – za djecu iz vrtića i nastave na hrvatskom jeziku.

Monoštor:
Dom kulture u 18,30 sati.

Crkvenkapica

Roko Piuković, 5,5 godina -
vrtić *Marija Petković Sunčica*, Subotica

Tatjana Petrik Mačkaš, II.h -
OŠ *Sveti Sava*, Subotica

Jakov Vukov, 7. godina –
vrtić *Marija Petković Sunčica*, Subotica

Šta je najslađe

Slatkiši su raj,
pa stvarno su naj.
Zubi se kvare poslije slatkiša,
pa čak i poslije čokoladnog miša.

Najveći problem je taj,
kad ideš kod zubara.
Ali poslije njega zubi su bez kvara,
od zubara do zubara bez kvara.

Mihaela Rica, 3. razred, OŠ *Moša Pijade*,
Bereg, 3. mjesto na Literarnom natječaju
Moj smiješni svijet Kulturni centar Beograd

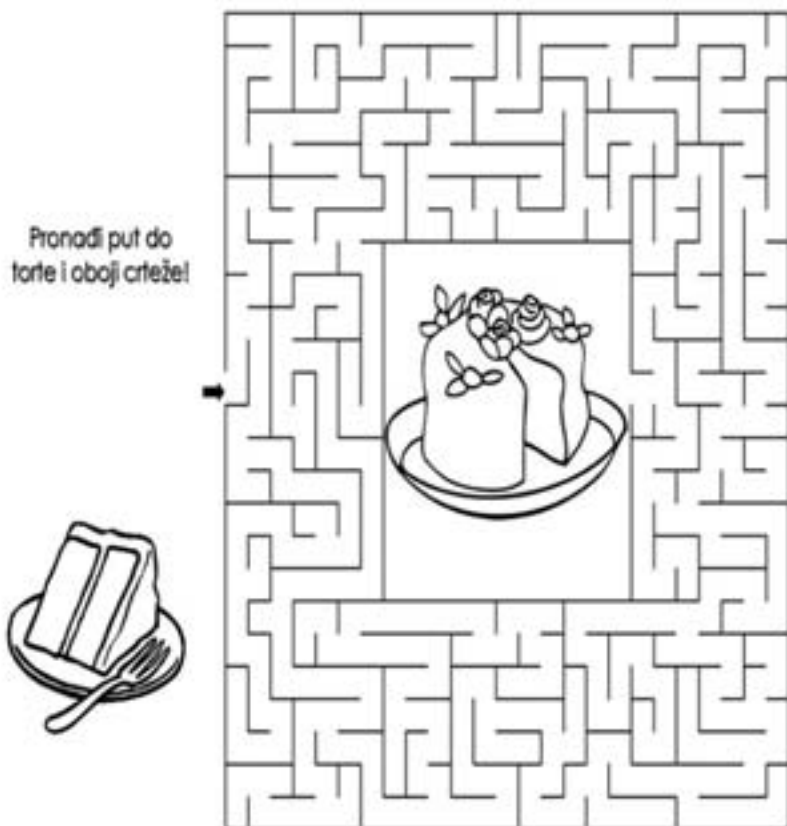
Magdalena Mendan, II.r – OŠ *Sremski front*, Sot

Magdalena Suknović, II.c – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

KUHAR

Hmmm... nešto fino miriše iz mamine kuhinje! Vjerujem da se svakodnevno nešto fino priprema u kuhinjama vaših mama, pa da i sami poželite isprobati svoja kulinarska umijeća. No, oni koji se odluče profesionalno baviti ovim poslom moraju malo više učiti, završiti srednju školu za kuhara, pa možda i neko više obrazovanje. Kuhari pripremaju hladna i topla jela. Brinu o namirnicama koje koriste, o njihovoj svježini i kvaliteti. Znaju rukovati brojnim strojevima i alatima koji im pomažu u pripremanju hrane. Glavni kuhari usklađuju rad kuhara i pomoćnog osoblja. Moraju jako voditi računa o higijeni prostorija i alata kao i o osobnoj higijeni. Uvjeti u kojima rade kuhari su razni. Opremljenost kuhinje i dobra ventilacija važni su svakom tko radi u kuhinji. Kuhari često rade noću, vikendima i blagdanima. Svakih 6 mjeseci podliježu sanitarnim pregledima kroz koji potvrđuju jesu li zdravi. Poželjne osobine svakog kuhara su: tjelesno zdravlje i fizička spretnost, jer dosta moraju stajati, razvijeni osjeti okusa i mirisa i kreativne dekoracije hrane. Za kraj, kuhar vam nudi da se oprobate u ovom poslu.

EVO RECEPTA ZA SLADOLED:

Potrebno:

- 400 ml gustog punomasnog jogurta (*du-katos* ili *greekos*)
 - 2 vrećice šlaga ili 200 ml slatkog vrhnja
- Okus po želji: rendana čokolada, nesquik, vanila šećer, maline, jagode, višnje, mljeveni lješnjaci, orasi, bademi, mak, plazma keks ili što god poželite.

Priprema: Umutiti slatko vrhnje ili šlag, pa dodati gusti jogurt. Kada se smjesa sjedini, dodati željeni okus. Sipati u kalupe za sladoled na štapiću, ili u odgovarajuću posudu. Kada se zaledi, poslužiti kuglama, ili na štapiću, koji se ako želite može umočiti u otopljenu čokoladu, i onda će izgledati »kao pravi«!

Nagradni izlet

Čitaj i skitaj do Novog Sada

Jer... oni su čitali, popunili online upitnik, oni su članovi Gradske knjižnice Subotica, oni su nagrađeni u kvizu *Čitam i skitam*, te su bili u Novom Sadu 9. svibnja. Da, dobro ste razumjeli... bio je to nagradni izlet za 35 sretnih dobitnika kviza za poticanje čitanja *Čitam i skitam*. Prekrasan, suncem obasjan dan dodatno je pojačao fantastičan dojam. Mali knjigoljupci najprije su posjetili Gradsku knjižnicu Novog Sada gdje su

sudjelovali u odličnom performansu poznatog **Baneta Rosića**, obišli su i Dunavski park, šetali se kejom, osvježili sladoledom, pogledali postavku u Prirodnjačkom muzeju, prošetali i fotografirali se na Petrovaradinskoj tvrđi, a što je najvažnije družili se i međusobno upoznali. I sve to jer su čitali knjige.

Knjige su stvarno moćna stvar, slažete se i vi?

B. I.

Zlato za Ivana, Claudiju i Katarinu

Ivan Huska, Claudia Karan i Katarina Piuković su naša tri zlatna recitatora na hrvatskom jeziku. To nije samo naše mišljenje nego i stručnog povjerenstva 49. Pokrajinske smotre recitatora koja je održana u Sečnju od 20. do 22. travnja 2018. godine. Čak 180 učenika nastupilo je tijekom tri dana, podijeljenih u tri dobne skupine: mlađi, srednji i stariji uzrast. Tri recitatora koja su kazivali poeziju na hrvatskom jeziku su se istaknuli i osvojili su zlato, a čak dvoje ih je otputovalo u Valjevo na Republičku smotru recitatora koja se održava baš danas i sutra. To su Ivan Huska i Katarina Piuković. Svakako, potpora i ostalim recitatorima koji su recitirali u Sečnju. Oooo, kako smo bili ponosni u Sečnju kad su recitirali i **Klaudija Bašić, Luka Ješić, Mila Kujundžić i Augustin Žigmanov**. Svima čestitamo i poručujemo: recitirajte, kazivajte, uživajte u poeziji!

B. I.

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja 22. travanj

Nagrađeni detektivi:

Martina Tikvicki, I.4 – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Kristofer Horvat, II.b – OŠ *Bratstvo jedinstvo*, Bezdan
Lae Rica, vrtić – Bereg

Adrijana Cocek, V.a – OŠ *Matija Gubec*, Tavankut
Luka Skenderović, II.4 – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Mateo Šimunov III.b – OŠ *22 oktobar*, Monoštor
Dejvid Krušković, V.b – OŠ *Bratstvo jedinstvo*, Bezdan
Dalibor Matin, III. a – OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
Petra I. Ivandekić, II.4 – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Una Popović, I.a – OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta

Nagradno pitanje:

U *Stiholjupcima* se skrio
jedan insekt. Koji?

(Kad pročitate stihove, dobit ćete odgovor.)

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

Održana posljednja državna razina Čitanjem do zvijezda

Čitanjem do Čakovca

Lea, Matea, Claudia i Anamarija učenice su OŠ Matko Vuković u Subotici i pobjednice u Čitanju do zvijezda. One su putovale u Čakovec na državno natjecanje 3. i 4. svibnja i s nama podijelile kako im je bilo:

»Prilikom putovanja za natjecanje Čitanjem do zvijezda odlično smo se provele. Iako smo ustale jako rano, nije nam bilo teško jer smo znale da će ovo biti odličan izlet. Prvo smo posjetili grad Krapinu i posjetili OŠ Augusta Cesarca gdje nas je odveo naš ljubazni domaćin **Miroslav Ivić**. Upoznale smo se i s poviješću tog područja posjetom Muzeja krapinskih neandertalaca. To je bilo veoma suvremeno i interesantno. Nakon toga uslijedio je ručak na kojem smo napunili baterije i nastavili put ka dvorcu Trakošćan. Bilo je uživanje gledati zidove dvorca koji sa sobom nose povijest naše domovine. Kada se i to završilo, pošli smo u hotel Park u Čakovec, pa kasnije i na večeru. Slijedi povratak u hotelske sobe i spremanje za sutrašnje natjecanje. Na natjecanju je bilo tridesetak ekipa iz cijele Hrvatske i dvadesetak plakata. Bile smo u zlatnoj sredini.

Postignutim rezultatom smo itekako zadovoljne, posebice jer je za nas najveća nagrada sam put i upoznavanje Hrvatske. Oduševljeni smo Srednjom školom Čakovec pa i samim gradom, koji smo također imali prigodu vidjeti. Također smo imali čast upoznati se i razgovarati s književnikom **Jadrankom Klepac** čije smo djelo i čitali u ovome kvizu. Nadamo se ponovnom putovanju i još boljem provodu. I iduće godine ćemo se ponovno okušati u ovome natjecanju, a do tada nam ostaju uspomene s ovog nezaboravnog izleta i knjige koje nastavljamo čitati«, napisale su **Lea Vojnić Đanin, Matea Rudinski, Claudia Karan i Anamarija Kuntić**, učenice sedmog razreda.

B. J.

Ovo najveće književno natjecanje učenika u Hrvatskoj Čitanjem do zvijezda organizirala je Hrvatska mreža školskih knjižničara, a u Subotici ga je provela Gradska knjižnica Subotica u suradnji s Hrvatskim nacionalnim vijećem.

Draga djeco! Ovoga je svibnja sigurno napeto jer se svuda uvježbavaju završne priredbe, bliži se kraj školske godine, a naši vrtićki prijatelji se upisuju u školu. Morali su ići na razne preglede i testiranja kako bi provjerili svoje sposobnosti. Vjerujem da ste svi proveli radnu godinu u vrtiću tako da ste glavice napunili znanjem i oduševili one koji su vas testirali. Zabavite se na vrtićkim stranama i provjerite što još znate!

Znate li da postoje razlike između vrtića i škole:

VRTIĆ

Ima doručak, ručak i užinu.

Ima igru tišine.

Možeš raditi materijale.

Dugo se igramo na zraku.

Ne moraš ništa nositi.

Možeš gledati crtiće i dvd.

ŠKOLA

Ima samo užinu .

Svaki dan ima 4,5,6 satova.

Odmori su od 5 i jedan od 15 minuta.

Moraš nositi torbu,

knjige i pribor za nastavu.

Kad si redar, brineš o higijeni učionice.

Jeste li znali da se riječima mogu smišljati razne zanimljive igre. Sigurno znate za igre *Slovo na slovo*, *kalodont*. A jeste li se igrali igre rime? Evo primjera pa se poigrajte, smišljate rime s jednakim brojem glasova ili slogova! Pokušajte, pokrenite vijuge! ŠTIMA – SVIMA?

RUKA -

ČIKA -

ČUTKA -

ŽULJ -

PUŽ -

GLAVA -

STOLICA -

KUTIĆ -

UČIONICA -

O STARIJOJ SESTRI

MOJA STARIJA SESTRA JE OD MENE PAMETNIJA, LJEPSA, BOLJA – BAR ONA TAKO MISLI ;) !

VOLIM MOJU STARIJU SESTRU, ALI IPAK – NE ŽELIM JE ČUTI NI VIDJETI VIŠE NEGO MORAM!! U DRUŠTVU MOM – NIKAKO!

STARIJA SESTRA SMARA – UVIJEK!!!!

STARIJA SESTRA SLIČI MARGARINU – U SVE SE MIJEŠAAA! ZATO ĆU JE - POJESTI!

ONA SE LJUTI KAD JOJ NEŠTO UZMEM OD ODJEĆE ILI NAKITA, A NE MISLI KOLIKO JE KOMADA ODJEĆE ONA NOSILA PRIJE MENE!!! ONA JE UVIJEK KRIVA!

NE BIH JU DALA NI ZA DVIJE MLAĐE SESTRE! ;)

KAD ME NETKO PITA KAKVA ŽELIM BITI, NE KAŽEM TO NAGLAS, ALI POMISLIM NA – MOJU STARIJU SESTRU!

VOLIM MOJU SESTRU

O STARIJEM BRATU

1. moj stariji brat je moj najveći – problem!

2. dosadan je, gnjavi, malo manje je dosadan kad nije doma, ali je i tad dosadan i gnjavi!

3. moj stariji brat pojma nema ni o čemu...

4. moram ga naučiti ;)

5. često se posvađamo, ali uvijek i pomirimo (iako, nekad zato što nas mama natjera!)

6. ne očekujte da ću to reći njemu u lice, ali najviše stvari o igricama i još mnogo čemu sam naučio baš od mog starijeg brata...

7. ON JE MOJ BRAT!!!!...

(NOVA) NARODNA POSLOVICA

»SLAŽU SE KAO ROGOVI U VREĆI
(ILI KAO BRAĆA I SESTRE!)«

VOLIM VOJVODINU

Plava, žuta, zelena... sve su to boje koje krasi našu Vojvodinu. Okušaj se još jednom u ovom interesantnom kvizu. Što ne znaš, naučit ćeš.

1. Deliblatska pješčara ima nadimak, koji? Pri-pazi – postoje dva točna odgovora.

- a) Europska Sahara
- b) Veliki pijesak
- c) Banatski pijesak
- d) Mali mokri lug

Deliblatska pješčara smatra se jednom od posljednjih pustinja u Europi i najvećih europskih kontinentalnih pješčara. Nalazi se u Panonskoj nizini, u njenom jugoistočnom djelu, točnije u južnom Banatu, između Vršacke, Tamiške ravni i ravni Dunava.

3. Koliko na Fruškoj gori ima sačuvanih srednjovjekovnih manastira?

- a) 10
- b) 12
- c) 14
- d) 16

Na prostoru 50 km dužine i 10 km širine na Fruškoj gori je tijekom 16. i 17. stoljeća izgrađeno 35 pravoslavnih manastira od kojih je sačuvano nešto manje od polovice. Ova jedinstvena kulturno-povijesna cjelina utvrđena je za kulturno dobro od posebnog značaja za Republiku Srbiju 1990. godine.

2. U kom vojvođanskom mjestu su pregovori zaraćenih strana prvi puta obavljani za okruglim stolom?

- a) Sremski Karlovci
- b) Sombor
- c) Subotica
- d) Šid

Prvi puta u povijesti diplomacije predstavnici zaraćenih strana pregovarali su, radi ravnopravnosti, za okruglim stolom, a iz istih razloga je baraka imala i četiri ulaza, kako bi svi predstavnici velikih sila ulazili istovremeno. Pregovori su obavljani u Kapeli Gospe od mira.

4. U kom vojvođanskom mjestu se održava Gulašijada?

- a) Novi Sad
- b) Bačka Topola
- c) Debeljača
- d) Vršac

Festival gulaša *Gulašijada* se svake godine održava posljednjeg tjedna u svibnju, a ove će biti priređen jubilarni 20. festival. Ova manifestacija je natjecateljskog karaktera.

Leino drvo vitamina

Priprema:

1. Banane izrežite na kolutiće pa potom na pola. Kivi izrežite na dva načina: na kolutiće i na sitne kocke. Jagode također izrežite na kolutiće.

2. Posložite komadiće banane jedan do drugog u obliku debla drveta. Na to posložite kolutiće kivija kao lišće na koje stavite kolutiće jagoda. Kockice kivija posložite kao travu i ukrasite ju suhim grožđicama.

Dobar tek!

Leino drvo vitamina je za Vas pripremila **Lea Vojnić Purčar**. Lea pohađa 4. razred OŠ *Matko Vuković* u Subotici, igra folklor u HKC-u *Bunjevačko kolo*, voli trčati, čitati i glumiti te je pohađala školicu glume i sudjelovala u nekoliko predstava.

Vrijeme pripreve:
10 minuta

Potrebni sastojci:

kivi

banana

jagode

suhe grožđice

Jeste li ZNALI?

Jeste li znali da Hrvatska obala s otocima spada u najrazvedenije na svijetu? Od 1244 otoka, grebena, hridi, koji su ostali nakon dizanja razine Jadranskoga mora 13.000 godina prije Krista, danas je samo 50 nastanjenih. Obilje otoka i otočića privlači putnike avanturiste iz cijelog svijeta. Kajakaše i jedriličare oduševljavaju manji otoci romantičnim ugođajem, opuštenim načinom života u mirnoći i ljepoti. U mnogim otočkim gradićima oduševljava prekrasna arhitektura, antički spomenici, umjetnost u kamenu, drvetu i na platnu. Predstavljamo nekoliko interesantnih otoka, možda ih jednom i posjetite.

Brač

Otok Brač je najviši i treći po veličini otok na Jadranskom moru. Poznat je po kvalitetnom kamenu od kojeg su građene brojne palače otok s jedinom klesarskom školom u Hrvatskoj.

Cres

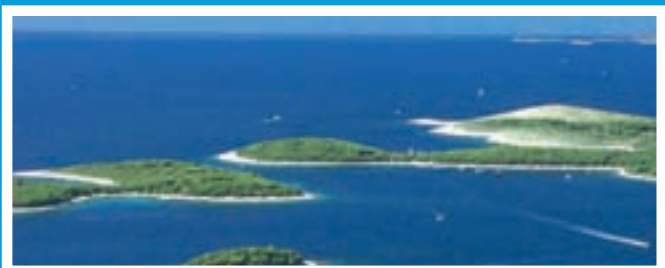
Cres, najveći jadranski otok uz Krk, pravi je izazov za zaljubljenike u prirodu jer je riznica biljnog i životinjskog svijeta s izuzetnim brojem endemskih vrsta. Na Cresu je također jedno od posljednjih staništa vrlo rijetke ptice – bjeloglavog supa.

skog svijeta s izuzetnim brojem endemskih vrsta. Na Cresu je također jedno od posljednjih staništa vrlo rijetke ptice – bjeloglavog supa.

Hvar

Južno od Brača je Hvar, najdulji otok na Jadranu. To je otok vinograda, maslinika i lavande. Hvar je, nedvojbeno, izniman otok. Odlikuju ga ugodna zimska i ljetna odmarališta, umjerena klima i bujna suptropska vegetacija.

KINOMANIJA

Vlak u snijegu

Na Jabukovcu u Velikom Selu žive tri đaka četvrtog razreda. Zovu se Ljuban, Draga i Pero. Učenike te seoske škole učitelj povede vlakom na izlet u grad. Tamo su, u tvornici čokolade jeli čokoladu, a naposljetku su otišli u kino. Međutim, učitelj se u gradu razboli i ostaje u bolnici, a djeca se moraju sama vratiti. Na povratku ih zatekne zimsko nevrijeme i vlak stane pred snježnim nanosom. Zahvaljujući pomoći djece, željezničari oslobađaju vlak. Film *Vlak u snijegu*, kao i roman **Mate Lovraka** prema kojem je nastao, još je uvijek jednako popularan danas kao i 1976. kada je snimljen. Sniman je u Zagrebu, u selima Grginac, Tomaš i Ciglena u okolici Bjelovara.

Na povratku ih zatekne zimsko nevrijeme i vlak stane pred snježnim nanosom. Zahvaljujući pomoći djece, željezničari oslobađaju vlak. Film *Vlak u snijegu*, kao i roman **Mate Lovraka** prema kojem je nastao, još je uvijek jednako popularan danas kao i 1976. kada je snimljen. Sniman je u Zagrebu, u selima Grginac, Tomaš i Ciglena u okolici Bjelovara.

Družba Pere Kvržice

Dječji roman, jedan je od poznatijih romana **Mate Lovraka**. Radnja započinje prikazom tipičnog jutra kod Perine obitelji. Upravo od njega kreće ideja za popravljivanje seoskog mlina. Naime, noć prije čuo je roditelje kako raspravljaju o starom seoskom mlinu koji propada. Pero zatim oko sebe okuplja svoje prijatelje u malu družbu koja kreće s tajnom operacijom, čišćenje i osposobljavanje mlina. Mlin je bio razlog za svađu kod seljana. Nisu se mogli dogovoriti kako će popraviti most, podijeliti su se na dvije strane i mlin je zarastao. Jedna polovina sela koristila je parni stroj kod jednog mlinara, a druga polovina kod drugog, i to ih je koštalo jako puno. Pero je odlučio da se tome dođe na kraj. Sa svojim prijateljima, Šilom, Milim djetetom, Budalom, Divljakom i Medom smišlja plan i kreće u akciju.

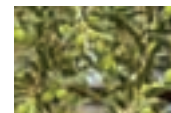
Naime, noć prije čuo je roditelje kako raspravljaju o starom seoskom mlinu koji propada. Pero zatim oko sebe okuplja svoje prijatelje u malu družbu koja kreće s tajnom operacijom, čišćenje i osposobljavanje mlina. Mlin je bio razlog za svađu kod seljana. Nisu se mogli dogovoriti kako će popraviti most, podijeliti su se na dvije strane i mlin je zarastao. Jedna polovina sela koristila je parni stroj kod jednog mlinara, a druga polovina kod drugog, i to ih je koštalo jako puno. Pero je odlučio da se tome dođe na kraj. Sa svojim prijateljima, Šilom, Milim djetetom, Budalom, Divljakom i Medom smišlja plan i kreće u akciju.

U osam smjerova pronađi i precrtaj pojmove:

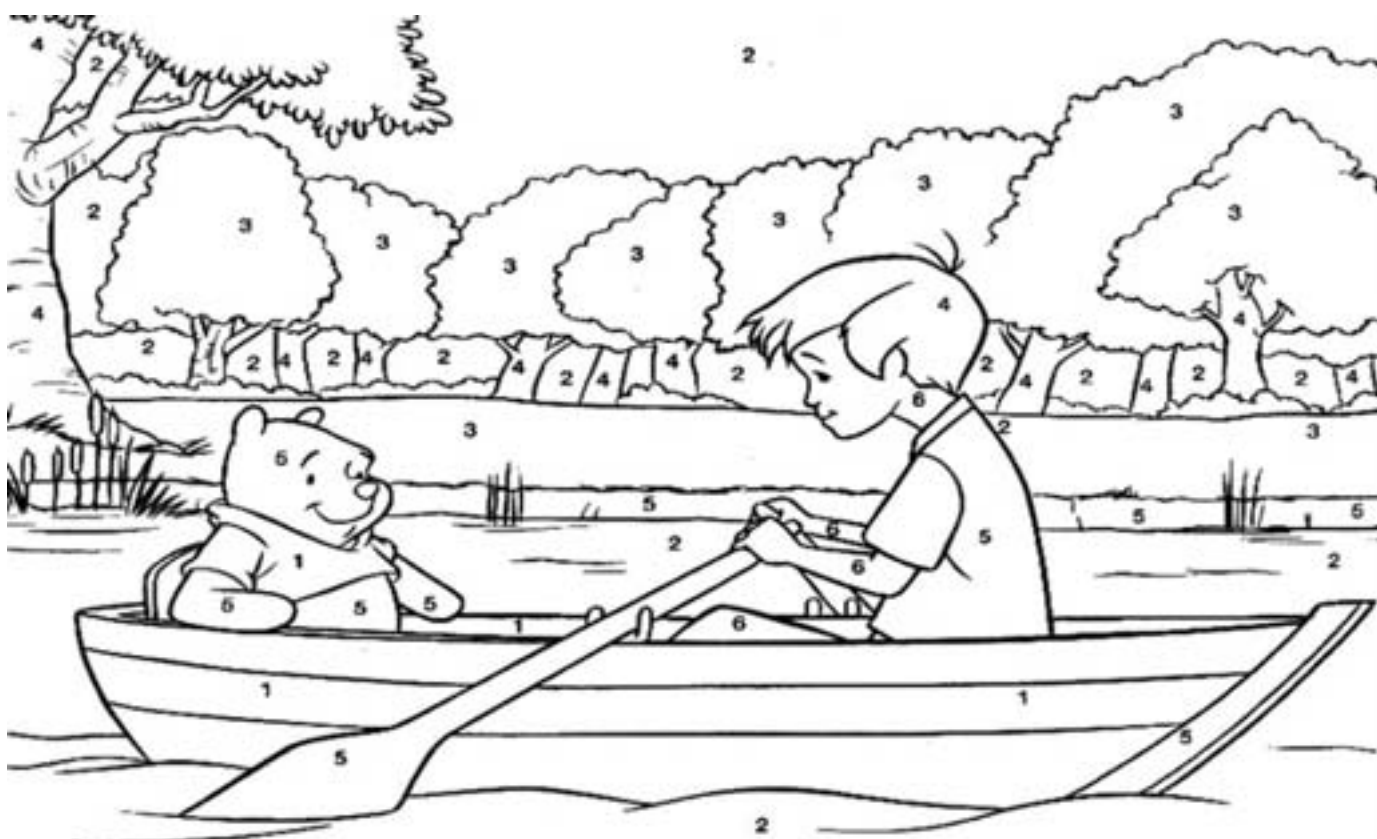
KOZA, TRAPEZ, MASLINA, JEŽ, TRŽNICA, KANDŽE, KLUPA, TVORNICA, STROJ, UČENIK, TELEFON, KAT, TORBA, KIŠA, TRAKTOR, SUNCE, RAZRED, PLOČNIK, RODA, KOŠNICA. Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

T	A	K	Nj	N	O	F	E	L	E	T
E	O	Z	I	A	C	I	N	Š	O	K
Ž	C	R	O	K	I	N	Č	O	L	P
E	R	N	B	K	A	Š	I	K	A	Ž
J	A	A	U	A	E	U	A	C	M	R
Z	Z	D	V	S	Č	C	I	A	E	O
E	R	O	N	E	I	N	S	K	DŽ	T
P	E	R	N	N	R	L	L	T	N	K
A	D	I	Ž	O	I	U	O	A	A	A
R	K	R	V	N	P	S	T	K	K	R
T	T	T	A	A	J	O	R	T	S	T

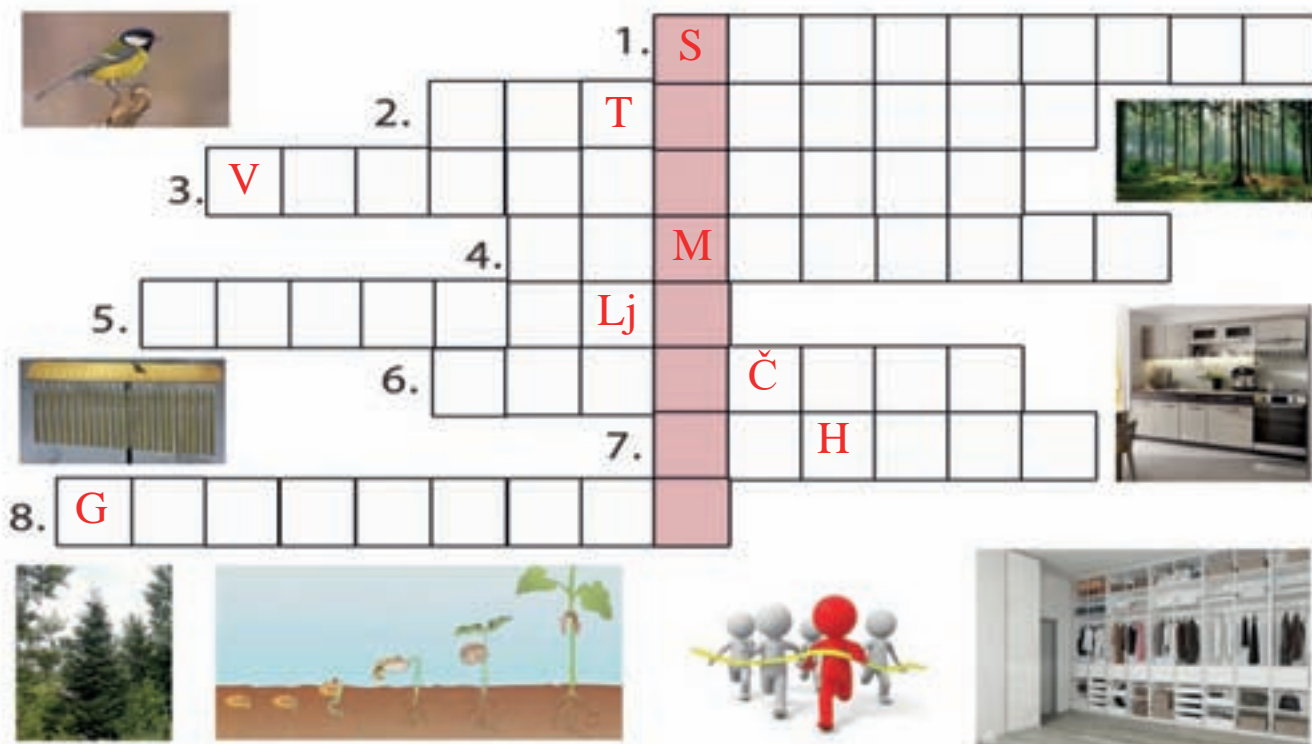
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1=crvena 2=plava 3=zelena 4=smeđa 5=žuta 6=svjetlo smeđa

Riješi križaljku

1.Kako se nazivaju ptice koje unatoč zimi ostaju u našim krajevima, kao npr. vrabac i kos? ; 2.Borba za pobjedu. Može biti športsko, u znanju ili vještinama ; 3.Kako se nazivaju biljke čije lišće ostaje na granama cijele godine, najčešće u obliku iglica? ; 4.Gospodarska grana koja se bavi proučavanjem, pomlađivanjem i iskorištavanjem šuma ; 5.Dio obiteljske ili stambene zgrade koji se nalazi u razini zemlje, pri zemlji ; 6.Udaraljke sitnoga zvuka koje se sastoje od metalne pločice i batića ; 7.Prostorija u kojoj se priprema jelo ; 8.Prostorija za odlaganje odjeće i prtljage

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvog zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

2	4	9			3			
	8			1	2	4		
						9		
						7	2	4
	1						3	
3	9	4						
		8						
		6	4	5			9	
			1			8	6	5

3					8			
	1					8	4	
		4				6	3	
			1					5
2					5			
	8	1				9		
	7	3					2	
			8					6

Frka oko upisa...

Tekst: Slađana
Crtao: Petar Tikvicki

